

Πρόλογος

«...οι μέχρι την 31/8/2011 αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί υπεύθυνοι σχολικών βιβλιοθηκών οφείλουν να παραδώσουν τα κλειδιά των βιβλιοθηκών στους διευθυντές των σχολείων». Κάπως έτσι άρχισαν ή μάλλον τελείωσαν όλα. Το υπουργείο Παιδείας με τη λιτή αυτή εγκύκλιο πρακτικά έβγαλε από το χάρτη της δημόσιας εκπαίδευσης έναν θεσμό ιδιαίτερα πρωτοποριακό αλλά ταυτόχρονα παραμελημένο.

Παραμελημένες βρέθηκαν οι σχολικές βιβλιοθήκες από τη στιγμή που εμφυτεύτηκαν σ' ένα σχολείο που κινείται αντίθετα με τη λογική τους. Παρά το ξόδεμα πολλών χρημάτων για το στήσιμό τους, ποτέ δεν θεσπίστηκε ένα πλαίσιο διδασκαλίας που να τις εντάσσει λειτουργικά και να τις δένει οργανικά με την καθημερινή σχολική πράξη. Ποτέ δεν αποτιμήθηκε και δεν ανατροφοδοτήθηκε ο ρόλος τους. Η εξετασιομανία του ελληνικού σχολικού μοντέλου έκανε ακόμα πιο δύσκαμπτη τη σχέση διδασκαλίας και βιβλιοθήκης. Έτσι πρακτικά οι σχολικές βιβλιοθήκες αφέθηκαν στην τύχη τους.

Μέσα σ' αυτή την αντιφατική πραγματικότητα πολλοί συνάδερφοι στάθηκαν μακριά τους. Ανασφάλεια, άγνοια, αδιαφορία, διαφωνία με το θεσμό, έλλειψη επιμόρφωσης, διεκπεραιωτική λογική, άγχος για την κάλυψη της ύλης, προβλήματα ευελιξίας, συνήθειες ετών και ίσως πολλά άλλα εμπόδισαν πολλούς συναδέρφους έστω και να επισκεφτούν τη βιβλιοθήκη του σχολείου τους, μόνοι ή πολύ περισσότερο με τους μαθητές τους. Βέβαια συμπεριφορές παραίτησης εμφανίστηκαν και από πλευράς συναδέρφων που επωμίστηκαν την ευθύνη λειτουργίας της σχολικής βιβλιοθήκης.

Παρόλα αυτά, στα χρόνια που πέρασαν συνέβησαν πολλά στις σχολικές βιβλιοθήκες. Πάντα μ' έναν τρόπο αθόρυβο και ουσιαστικό. Μόνοι μάρτυρες οι μαθητές. Με τη συμβολή πολλών υπεύθυνων βιβλιοθήκης και συναδέρφων που τη χρησιμοποίησαν, εφαρμόστηκαν σημαντικές εκπαιδευτικές παρεμβάσεις, με στόχο πάντοτε την αλλαγή της στάσης των μαθητών απέναντι στη μάθηση. Διδακτικές εφαρμογές απλές ή πιο σύνθετες, στερεότερες ή πειραματικές, λιγότερο ή περισσότερο οριοθετημένες δώσανε διέξοδο σε ανησυχίες εκπαιδευτικών και μαθητών. Κάποια τέτοια δείγματα, και όχι βέβαια υποδείγματα, θέλουμε να αναδείξουμε μέσα από τη συλλογική αυτή παρέμβαση.

Σκοπός μας να φανερώσουμε ένα μέρος της δυναμικής που εμπεριέχει ο θεσμός των σχολικών βιβλιοθηκών. Δυναμική που θα μπορούσε να είναι ο γνώμονας για την αλλαγή του περιεχομένου και του τρόπου εκπαίδευσης. Μια άλλη αντίληψη για τη λεγόμενη «επένδυση» στο ελληνικό σχολείο που προϋποθέτει βέβαια άλλες προτεραιότητες.

Όσοι δουλέψαμε γι' αυτή την προσπάθεια εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι **οι σχολικές βιβλιοθήκες δεν είναι πολυτέλεια**. Αυτό ακριβώς θέλουμε να δείξουμε με την παρέμβασή μας αυτή. Πολύ περισσότερο σήμερα που η εισαγωγή της ερευνητικής εργασίας (project) στο λύκειο απαιτεί η **λειτουργία** τους να είναι **συστηματική και οργανωμένη και όχι αποσπασματική και τυχαία**. Διαφορετικά, στη συγκεκριμένη μάλιστα οικονομική συγκυρία, θεωρούμε πως θα ενταθούν οι εκπαιδευτικές ανισότητες και οι αντιφάσεις του ελληνικού σχολείου θα μας καταδυναστεύουν.

Για το Σύνδεσμο Φιλολόγων
ν. Δράμας

Σωτήρης Γκαρμπούνης

Για το Σύλλογο Θετικών Επιστημόνων
ν. Δράμας

Ηλίας Βασιλειάδης